

Besvarande av remiss från Trafikverket gällande inriktningsunderlag inför infrastrukturplaneringen år 2026–2037

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att besvara remissen gällande Trafikverkets inriktningsunderlag inför infrastrukturplaneringen 2026-2037, enligt tjänsteutlåtande daterat den 15 mars 2024.

Sammanfattning

Trafikverket har på uppdrag av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet tagit fram ett inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037. Falköpings kommun ställer sig bakom Västra Götalandsregionen samt Västra stambanegruppens yttrande samt belyser genom detta yttrande vikten av satsningar på järnvägens infrastruktur och betydelsen av att köra gods på järnväg.

I det pågående arbetet mot grön omställning blir järnvägsanknuten logistik allt viktigare. Skaraborg Logistic Center i Falköping kan tillhandahålla detta för näringslivet i regionen. Kapaciteten på järnvägen samt ett vägnät som håller för både längre och tyngre transporter till och från terminalerna behöver stärkas. Viktiga satsningar som behovet av att stärka kapaciteten på Västra stambanan bortprioriteras återigen. Kommunen ser det som en viktig förutsättning för näringslivets tillväxt och utveckling i regionen, och att även det sker en framtida utveckling av Jönköpingsbanan. Intermodala transportlösningar som kan erbjudas genom Skaraborg Logistic Center är ett effektivt och hållbart alternativ för näringslivets transporter.

Bakgrund

På uppdrag av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet remitteras Trafikverkets Inriktningsunderlag inför infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037. Inriktningsunderlaget är upprättat av Trafikverket i enlighet med regeringens direktiv 2023-06-15, Uppdrag att ta fram inriktningsunderlag inför den långsiktiga infrastrukturplaneringen för planperioden 2026-2037 (LI2023/02737). Remissvar ska ha inkommit till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet senast den 15 april 2024.

Falköpings kommun ställer sig bakom remissyttrandet från Västra Götalandsregionen. Detsamma gäller det yttrande som kommer från Västra stambanegruppen. Genom detta remissyttrande vill Falköpings kommun belysa vikten av satsningen på järnvägens infrastruktur och betydelsen av främjandet av att köra gods på järnväg.

Remissyttrande

Grön omställning

Effektiv och pålitlig logistik blir allt viktigare för våra företag. Den battericellsfabrik som ämnar byggas i Mariestad påverkar hela Skaraborg, och det kommer påverka logistikflödena mellan Mariestad – Skara-Falköping och Mariestad – Skövde – Falköping. Ökat antal godstransporter kommer transportera gods till och från Skaraborg Logistic Center i Falköping i stora volymer dagligen. Ett resultat av Mariestadsetableringen är följetableringar, samtidigt som det parallellt pågår omställning och många andra etableringar i befintligt näringsliv i Skaraborg. I omställningsarbetet ökar intresset för järnvägsanknuten logistik. Något som Skaraborg Logistic Center kan tillhandahålla. Infrastrukturen, både vad gäller järnväg och vägnät, behöver i och med detta stärkas upp för att möjliggöra den gröna omställningen.

Infrastruktur järnväg

Kapaciteten på järnvägen samt ett vägnät som håller för både längre och tyngre transporter till och från terminalerna behöver stärkas. I det nu framtagna inriktningsunderlaget saknas viktiga satsningar inom dessa områden. Vad gäller investeringen i Västra stambanan bortprioriteras återigen denna och behovet av en utbyggnation mellan Göteborg och Alingsås. Två extra spår mellan Göteborg och Alingsås skulle öka kapaciteten och minska restiden för alla trafikslag på en sträcka som troligen är Sveriges hårdast belastade sträcka för dubbelspår. För att möjliggöra att flytta gods som inkommer till Göteborgs hamn, Skandinaviens största hamn, från väg till järnväg behöver kapaciteten på järnvägen ökas. I tillägg till detta kommer Västra stambanans kapacitet att kraftigt minska i och med det underhållsarbete som kommer pågå på Västra stambanan under många år framöver.

Jönköpingsbanan förenar Västra och Södra stambanorna. Banan är en viktig länk ur såväl nationellt som ett internationellt perspektiv genom att möjliggöra omledning mellan Sveriges befintliga stambanor.

Jönköpingsbanan är också ett viktigt pendlingsstråk till och från orterna utmed banan samtidigt som den möjliggör resande i relationer även utanför Jönköpingsbanans sträckning då den angör de viktiga knutpunkterna Falköping och Nässjö. För att utveckla tågtrafiken på Jönköpingsbanan behöver järnvägen få den standard och kapacitet som krävs för att klara dagens efterfrågan samt behovet av ökad person- och godstrafik. På Jönköpingsbanan delar godstågen kapaciteten med persontrafiken. Utvecklingen av Skaraborg Logistic Center i Falköping med fler, längre och tyngre godståg förstärker behoven av en utveckling av Jönköpingsbanan. Det innebär att det på sikt kommer krävas en dubbelspårsutbyggnad.

I Falköping på Skaraborg Logistic Center har en ny överlämningsbangård precis byggts färdigt, det tas fram mer mark för logistikverksamheter, och det har byggts fler spåranslutningar direkt till verksamheterna på området. Satsningarna görs för att i stort utöka kapaciteten, och det är nu möjligt att kunna ta emot både fler och längre tåg på upp till 750 meter på ytterligare tre spår. För att dessa satsningar och den positiva utvecklingen ska fortsätta behövs en högre kapacitet på Västra stambanan.

Infrastrukturen – förutsättningen för att kunna tillgodose näringslivet med hållbara transportlösningar

Falköpings kommun vill genom detta yttrande belysa vikten av att den befintliga infrastrukturens utveckling måste fortlöpa och att underhållsskulden kan komma att undergräva den utveckling som Sverige behöver. Det är även viktigt att det inom regional plan för transportinfrastrukturen möts upp med nödvändiga satsningar och investeringar. Kommunen har under flera år satsat offensivt på att utvecklas till en logistisk knutpunkt för delregionen Skaraborg, regionen och även nationellt genom utvecklingen av Skaraborg Logistic Center där hållbara logistikmöjligheter kan erhållas. Utvecklingen har skett, och pågår, genom både offentliga och privata insatser. För att utvecklingen mot hållbara och klimatneutrala logistik- och transportlösningar ska fortgå är det avgörande att ovan nämnda utbyggnad av dubbelspår på Västra stambanan genomförs samt en framtida utveckling av Jönköpingsbanan. Kommunen ser det som en viktig förutsättning för näringslivets tillväxt och utveckling i regionen, och att dessa satsningar går hand i hand så att intermodala lösningar ses som ett effektivt och hållbart alternativ för transporter.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-03-15
- Missiv remiss inriktningsunderlag – 2026-2037
- Rapport Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen perioden 2026-2037

Beslutet ska skickas till

Ida Elf, verksamhetschef utveckling och kvalitet
Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet

Ida Elf
Verksamhetschef utveckling och kvalitet